

PSIXIATRIYA VA NARKOLOGIYA KAFEDRASI

**2-KURS “OLIV HAMSHIRALIK ISHI” TA’LIM YO’NALISHINING
“PSIXIATRIYA VA NARKOLOGIYADA HAMSHIRALIK ISHI”**

MODULIDAN SILLABUS

“PSIXIATRIYA VA NARKOLOGIYADA HAMSHIRALIK ISHI” modulidan sillabus			
Modulning to’liq nomi: Psixiatriya va narkologiyada hamshiralik ishi	Kredit soni: 3,0 Shundan: JN – 3,0 Sinov – OSKI	Modul o’tilish davri: 3- semestr	ECTS value: 3,0
Modul kodi: PNXI1403			
Ta’lim yo’nalishlari:	5510300- Oliy hamshiralik ishi	2-bosqich talabalari <u>201</u> - guruh uchun	
Modulning davomiyligi	9 kun		
O’quv soatlari hajmi:	Jami soat: 90 Shundan: maruza-10 amaliy mashg’ulot-35 mustaqil ta’lim-45		
O’quv modulining statusi	Majburiy fanlar		
OTM nomi, manzili	Toshkent tibbiyot akademiyasi Toshkent shahar, Olmazor tumani, Farobiy-2 ShRKKSh Toshkent shahar, Mirobod tumani, Mehrjon ko’chasi, 35		
Kafedra nomi	Psixiatriya va narkologiya kafedrası		
Mazkur kursning o’qituvchilari haqida ma’lumot	Ma’ruzachi: Z.Sh.Ashurov Amaliy mashg’ulot o’tkazuvchi: Yadgarova N.F. Kuchkarov H.N.	E-mail: _____ _____ E-mail:	

Mashg'ulot vaqti va joyi	Soat 8.00 dan 12.20 gacha	TShRKKSh Toshkent shahar, Mirobod tumani, Mehrjon ko'chasi, 35.
Modulning mazmuni	<p>Modul dasturi O'zbekiston Respublikasi Davlat ta'lim standarti va bakalavriat ta'lim yo'nalishi malaka talablariga asoslangan holda tuzilgan. Ushbu dastur asosida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o'qitish jarayonida qo'llagan holda, talabani nazariy ma'lumotidan boshlang'ich amaliy ko'nikmalarni fantomlarda bajarishga o'rgatib, orttirilgan ko'nikmalarni zamonaviy tibbiy texnologiyalar orqali klinik amaliyot bilan yg'unlashtirgan holda qo'llashga imkon yaratadi. Psixiatriya, narkologiyada hamshiralik ishi moduli tibbiyot oliygohlari Oliy hamshiralik ishi ta'lim yo'nalishining talabalari uchun 3-semestrda o'quv dasturi sifatida qabul qilingan. Ushbu modul ruhiy buzilishlarning alohida belgilari (simptomlari), sindromlari, ularning yuzaga kelish mexanizmi va rivojlanishini yoritib beruvchi – umumiy psixiatriya, ruhiy buzilishlarning alohida nozologik shakllarining klinik ko'rinishi, kechish xususiyatlari, qiyosiy tashxisoti, davolash, profilaktika chora – tadbirlarini ko'rib chiquvchi – xususiy psixiatriya hamda psixofaol moddalarni qabul qilish natijasida kelib chiqadigan ruhiy va jismoniy qaramlik muammolarini o'rganuvchi – narkologiya mutaxassisligi asoslarini o'z ichiga qamrab oladi. Modul dasturi boshqa modullar bilan aloqasi: ichki kasalliklar, endokrinologik kasalliklar, asab kasalliklari, yuqumli kasalliklar.</p>	
Prerekvizitlar	Odam anatomiyasi, normal va patologik fiziologiya, farmakologiya	
Postrekvizitlar	ichki kasalliklar, nevrologiya, endokrinologiya, yuqumli kasalliklar.	
Modulning maqsadi	<p>talabalarga amaliyotda kuzatiladigan ruhiy buzilishlarning ilk ko'rinishlarini aniqlay bilish, eng keng tarqalgan ruhiy va narkologik kasalliklarni aniqlash va tashxis ko'yishning asosiy kunikmalarini, shoshilinch psixiatrik va narkologik xolatlarda o'z vaqtida birinchi yordami ko'rsatish kunikmalarini o'zlashtirish, deontologiya printsiplarini xisobga olgan xolda ruhiy kasalliklarni, xulq deviatsiyalarini, psixoprofilaktikasini utkazish va ruxiy kasalliklar foizini axoli orasida kamaytirish, hamshiralarga fanning asosiy tushunchalarini o'rgatish, hamda nazariy, amaliy, uslubiy va tashkiliy bilimlarni shakllantirishdan iborat.</p>	
Modulning vazifalari	– talabalarga, xamshiralik ishida psixiatriya va narkologiya modulini mushohada qilish usullari bilan qurollantirish, ruhiy ko'maklashish vositalari bilan turli xil	

	<p>somatik, psixosomatik va asab-ruhiy kasalliklarning paydo bo'lishi, avj olishi va kuchayishidan ogoh etish mahoratini shakllantirish; deontologiya va etika tamoyillarini o'rgatish; bemorlarga psixiatrik yordamning zamonaviy usullari to'g'risidagi ilmiy adabiyotlardan foydalanishni o'rgatish.</p>
<p>Modul bo'yicha talabalar bilimi, ko'nikma va malakalariga qo'yiladigan talablar</p>	<p>Talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • etika va deontologiyaning asosiy printsiplari, • asosiy tarqalgan ruhiy kasalliklarning etiopatogenezi, klinikasi, • kechuvi va prognozi, • psixofarmakoterapiya va psixoterapiyaning asosiy printsiplari haqida tasavvurga ega bo'lishi; • psixoprofilaktika va psixogigienaning asosiy printsiplari, • shifokor va bemor muloqoti psixologiyasi, • muloqot samaradorligini oshirishi yo'nalishlari, asosiy psixologik vazifalarni tadqiq qilish usullari • keng tarqalgan ruxiy kasalliklarining oldini olish choralari; • to'g'ri ovqatlanish, yaqin qarindoshchilik nikoxlarini oldini olish; • salomatlik psixologiyasini shakllantirishni; • salomatlik va kasallik tushunchalarini; • individual salomatlikni saqlash va mustahkamlashni; • salomatlik darajasini oshirish yo'li bilan kasalliklarni birlamchi, ikkilamchi va uchlamchi profilaktikasini malakalariga ega bo'lishi kerak; • turli xil ruxiy motor ko'zg'alishlarda, • ruxiy anoreksiyada, • suiqasdlarda, • agressiv xolatlarda va abstinentsiya sindromida shoshilinch yordam ko'rsatish, • tibbiy ruxiy maslaxat berish, • ratsional psixoterapiya usullarini qo'llash • zararli odatlar, shaxsiy gigiena, oilada tozalikning muxim ekanligini; • hamshiralar tomonidan aholiga yetkazib berish; • ovqatlanishni oqilona va to'g'ri tashkil etish; • aholini gigienik tarbiyalash va sog'lom turmush tarzini shakllantirish bo'yicha tadbirlar o'tkazish linik ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak.
<p>Ta'lim berish usullari</p>	<p>Ma'ruza, amaliy mashg'ulotlar</p>
<p>Ta'minot</p>	<p>Videofilmlar, multimediyali va o'qituvchi kompyuter dasturlardan, o'qitish metodikasidagi yangi texnologiyalardan,</p>

	mavzular bo'yicha nazariy bilimlarni so'rashdan foydalaniladi; mustaqil ishi, individual va guruhli prezentatsiyalar, uyga berilgan vazifalarni tayyorlash, referatlar yozish, testlar, vaziyatli masalalar va boshqalar.
--	---

Tavsiya etilayotgan ma'ruza mashg'ulotlari:

№	Ma'ruzalar mavzulari	Soatlar hajmi
1	Psixiatriya va narkologiya fani va vazifalari. Psixiatrik va narkologik xizmatni tashkil qilish. Umumiy psixopatologiyaga kirish.	2
2	Shaxs patologiyasi. Psixogeniyalar.	2
3	Tibbiyotda psixosomatika yo'nalishi.	2
4	Endogen psixik kasalliklar - shizofreniya, maniakal- depressiv psixoz Tutqanoq. Tutqanoqsimon sindrom.	2
5	Psixoaktiv moddalarni qabul qilish natijasidagi psixik va hulq-atvor buzilishlari	2
Jami		10

Amaliy mashg'ulotlar:

№	Amaliy mashg'ulotlar mavzulari	Soatlar hajmi
1	Psixiatrik yordam haqidagi qonun va uni amalga oshirishda fuqarolar huquqlari kafolatlari. Ruhiiy patologiyali bemorlarni parvarishlash va hamshiralik tashxisi. Sezgi va idrok patologiyasi. Sindromlari.	3
2	Tafakkur, xotira, diqqat va intellekt buzilishlari. Sindromlari.	5
3	Hissiyot, iroda, mayl va harakat, ong patologiyasi. Sindromlari.	5
4	Psixopatiyalar. Psixogeniyalar.	3
5	Gerontopsixiatriya.	5
6	Endogen ruhiy kasalliklar: shizofreniya, bipolyar buzilishlar.	3
7	Tibbiyotda psixosomatika yo'nalishi. Somatik, infeksiyon va endokrin kasalliklardagi ruhiy buzilishlar. Biologik davo va psixoterapiya.	3
8	Alkogolizm. Alkogol psixozlari.	3
9	Narkomaniya. Toksikomaniya. Nokimyoviy addiksiyalar.	5
Jami		35

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

№	Amaliy mashg'ulotlar mavzulari	Soatlar hajmi
1	Umumiy psixopatologiya, hamshiralik ishida me'yor va patologiya chegaralari.	5
2	Hamshiraning faoliyatida idrok va uning buzilishlari.	5
3	Hamshiraning faoliyatida shizofreniyaning klinikasi, kechuvi va oqibati	5
4	Etika va deontologiya, shaxslararo muloqot.	5
5	Yosh oilalarga psixik sog'lom muxit yaratishda hamshira ko'magi.	5
6	Hamshiralik ish faoliyatida kon-tomir va yoshga xos kasalliklarida ruxiy buzilishlar	5
7	Psixik bemorlar bor oilalarga hamshira ko'magi	5
8	Hamshiralarning odob-axloq qoidalari.	5
9	Hamshiraning amaliyotida alkogolizm va giyoxvandlik	5
	Jami	45

**Psixiatriya va narkologiya
kafedrası mudiri, t.f.d.**

Z.Sh.Ashurov

**Farmatsiya, menejment, tibbiy biologiya,
biot ibbiyot muhandisligi va
oliy ma'lumotli hamshira fakulteti dekani**

Aliyev S.U.

Tuzuvchilar

N.Sh.Talipova

Rajabov M.N.